

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 27/7/ 2018
Αριθμ. Πρωτ.: 384/64600

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη πατατοπαραγωγών Νευροκοπίου Δράμας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 5632/3-5-2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Α. Γρέγος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στη στήριξη της εγχώριας παραγωγής πατάτας, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέγονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ βάσει της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ) 2017, η έκταση των καλλιεργούμενων εκτάσεων πατάτας στην Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) Δράμας, συμπεριλαμβανομένου και του λεκανοπεδίου του Νευροκοπίου, ανέρχεται σε 20.736 στρέμματα. Η απόδοση κυμαίνεται σε 4-6 τον./στρ., αναλόγως των κλιματολογικών συνθηκών κατ' έτος και του είδους της καλλιέργειας.

Ειδικότερα, οι εν λόγω εκτάσεις αναλύονται ανά εποχή καλλιέργειας ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΡΑΜΑΣ	ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)
	ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΠΑΤΑΤΑ	385
	ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΠΑΤΑΤΑ	12.930
	ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ ΠΑΤΑΤΑ	7.421
ΣΥΝΟΛΟ		20.736

Σχετικά με τα προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζουν οι πατατοκαλλιεργητές της εν λόγω Π.Ε., σημειώνεται ότι αυτά εντοπίζονται, κυρίως, στο αυξημένο κόστος παραγωγής (πατατόσπορος, λιπάσματα, γεωργικά φάρμακα, ηλεκτρική ενέργεια, αποθήκευση) και στις εισαγόμενες ποσότητες, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν περιστασιακά τη διάθεση της εγχώριας παραγωγής. Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι η πατάτα δεν ανήκει στα προϊόντα της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (ΚΟΑ) Οπωροκηπευτικών και, ως εκ τούτου, δεν δύναται να επωφεληθεί δράσεων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανώσεων Παραγωγών, ενώ η διάθεσή της καθώς και η διαμόρφωση των τιμών γίνονται στο πλαίσιο της προσφοράς και της ζήτησης.

Παρόλα αυτά, το ΥΠΑΑΤ στηρίζει τους Έλληνες πατατοπαραγωγούς, λαμβάνοντας διάφορα μέτρα, όπως είναι:

- η ενίσχυση των κατά κύριο επάγγελμα γεωργών για την προμήθεια ελκυστήρων, σκαλιστικών, ψεκαστικών, χορτοκοπτικών, περιφράξεων, αρδευτικών συστημάτων, αποθηκών κ.λπ., στο πλαίσιο του μέτρου «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» (Σχέδια Βελτίωσης) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020.
- η ενίσχυση της ίδρυσης (νέων ή στο πλαίσιο καθετοποίησης) και του εκσυγχρονισμού μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας των παραγόμενων προϊόντων, στο πλαίσιο του μέτρου «Επενδύσεις στη μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων» του ΠΑΑ 2014 – 2020.
- η έγκριση και προώθηση νέων τύπων θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και τη βελτίωση των συνθηκών παραγωγής.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι γενικά οι παραγωγοί κηπευτικών καλλιεργειών, μέσω ενισχύσεων του νέου ΠΑΑ 2014-2020 και του Αναπτυξιακού Νόμου, θα έχουν τη δυνατότητα για ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε επίπεδο αγροτικής εκμετάλλευσης, υποβάλλοντας Σχέδια Βελτίωσης για ενίσχυση, προκειμένου να πετύχουν τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση ή την αναδιάρθρωση της παραγωγής τους.

Σημειώνεται ότι η ονομασία «Πατάτα Κάτω Νευροκοπίου» καταχωρίστηκε ως Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (Π.Γ.Ε.) στο μητρώο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 538/2002 (L82/26.3.2002). Ως εκ τούτου, μπορεί να επωφεληθεί του συγκριτικού πλεονεκτήματος της εξαιρετικής ποιότητας, με την τυποποίηση και σήμανση του προϊόντος, προς όφελος των παραγωγών.

Όσον αφορά στις ζημιές, οι οποίες προξενούνται στις καλλιέργειες από ξηρασία-λειψυδρία, σημειώνεται ότι δύναται να ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ. Προκειμένου, όμως, να τύχουν ενίσχυσης οι παραγωγοί για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής και μόνο, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και τις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, θα πρέπει εκτός των άλλων:

- α) η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις ΔΑΟΚ το επόμενο χρονικό διάστημα της συγκομιδής και δίδονται στο ΥΠΑΑΤ,
- β) να τεκμηριώνεται επιστημονικά από επιτροπή, η οποία ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ, ότι η απώλεια της παραγωγής είναι αποτέλεσμα μίας δυσμενούς καιρικής συνθήκης και όχι συνδυασμού πολλών,
- γ) τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία να επιβεβαιώνουν τον χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών,
- δ) να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και
- ε) η ενίσχυση για ζημιές που θα προκληθούν από ξηρασία, καταβάλλεται μόνο εάν εφαρμόζεται πλήρως η οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που αφορά στη «θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα πολιτικής υδάτων», στον τομέα της γεωργίας στην Ελλάδα και εάν έχει θεσπισθεί σύστημα που να εξασφαλίζει ότι το κόστος των υπηρεσιών παροχής ύδατος στη γεωργία, ανακτάται μέσω επαρκούς εισφοράς του συγκεκριμένου τομέα.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Καβάλας, στην αρμοδιότητα του οποίου είναι και η Π.Ε. Δράμας, εκ μέρους των πατατοπαραγωγών δεν υπήρξαν αιτήματα για ζημιές στις καλλιέργειές τους από το προαναφερόμενο αίτιο.

Σχετικά με τις εισαγωγές νωπών οπωροκηπευτικών από τρίτες χώρες, σημειώνεται ότι κατά τη διαδικασία της εισαγωγής ενός φορτίου νωπών οπωροκηπευτικών από τρίτη χώρα, ο εισαγωγέας υποχρεούται να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (ΜΕΝΟ) και να υποβάλει ψηφιακή αναγγελία μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) (<http://www.minagric.gr/index.php/el/eservicesmenu-2>), κάθε φορά που θέλει να εισάγει ένα φορτίο. Εν συνεχεία, τα στοιχεία της αναγγελίας υπόκεινται σε επεξεργασία από το ΜΕΝΟ, που αποτελεί την ηλεκτρονική βάση δεδομένων των εμπορευομένων στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών βάσει του άρθρου 10 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011. Το ΜΕΝΟ κατηγοριοποιεί αυτόματα τον κίνδυνο, καθορίζει το αντίστοιχο επίπεδο ελέγχου και ορίζει την απόφαση ελέγχου ή μη του εν λόγω φορτίου νωπών οπωροκηπευτικών.

Στις περιπτώσεις:

- απόφασης διενέργειας ελέγχου, η αρμόδια Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) του σημείου εκτελωνισμού του φορτίου προβαίνει σε έλεγχο συμμόρφωσης ως προς τις ποιοτικές προδιαγραφές εμπορίας και εκδίδει πιστοποιητικό συμμόρφωσης (Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011), το οποίο υποβάλλεται στις τελωνειακές αρχές για τον εκτελωνισμό του φορτίου. Επισημαίνεται ότι στις εμπορικές προδιαγραφές περιλαμβάνεται και η αναγραφή στη σήμανση των συσκευασιών της χώρας καταγωγής, η οποία αποτελεί υποχρεωτική ένδειξη για όλα τα νωπά οπωροκηπευτικά ή
- απόφασης μη διενέργειας ελέγχου, το ΜΕΝΟ εκδίδει βεβαίωση απαλλαγής ελέγχου, την οποία υπογράφουν οι ποιοτικοί ελεγκτές της εν λόγω ΔΑΟΚ, προκειμένου να υποβληθεί στις τελωνειακές αρχές για τον εκτελωνισμό του φορτίου.

Σε κάθε περίπτωση, προκειμένου ένα φορτίο νωπών οπωροκηπευτικών που εισάγεται από τρίτη χώρα να τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές, απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού συμμόρφωσης ή της βεβαίωσης απαλλαγής ελέγχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 13 του προαναφερθέντος Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011, διαφορετικά, η εισαγωγή δεν επιτρέπεται.

Διευκρινίζεται ότι τα φορτία νωπών οπωροκηπευτικών που εισάγονται στη χώρα μας, δεν απαιτείται να εκτελωνίζονται στο σημείο εισόδου, αλλά σε οποιοδήποτε τελωνείο επιλέξει η επιχείρηση που πραγματοποιεί την εισαγωγή (πλην των περιπτώσεων που εμπίπτουν σε ειδική Ενωσιακή νομοθεσία).

Επίσης, σημειώνεται ότι, στην περίπτωση παραλαβής φορτίων από χώρες της Ε.Ε. (ενδοκοινοτική απόκτηση), οι αναγγελίες άφιξης των φορτίων είναι, επίσης, ψηφιακές, ενώ ο έλεγχος διενεργείται από τη ΔΑΟΚ του τόπου παραλαβής του φορτίου (συσκευαστήριο, αποθήκες κ.ά.), έπειτα από ανάλυση κινδύνου στο ΜΕΝΟ. Και σε αυτήν την περίπτωση εκδίδονται τα σχετικά έγγραφα (πιστοποιητικό συμμόρφωσης ή βεβαίωση απαλλαγής ελέγχου).

Πρέπει να τονιστεί ότι το ΥΠΑΑΤ (αρμόδια η Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων), προκειμένου να προστατέψει τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα και τους Έλληνες παραγωγούς και να αποφύγει φαινόμενα «ελληνοποιήσεων» και παραπλάνησης του καταναλωτή, προβαίνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα στην έκδοση σχετικών εγκυκλίων για εντατικοποίηση των ελέγχων σε φορτία νωπών οπωροκηπευτικών στα σημεία εξόδου/εισόδου (λιμάνια, συντοριακούς σταθμούς) της χώρας, σε κομβικά σημεία επί των εθνικών οδών (διόδους), στα συσκευαστήρια, στις λαχαναγορές κ.α., αλλά και σε έκτακτους αιφνιδιαστικούς ελέγχους, ώστε να εξαλειφθεί το φαινόμενο της εισαγωγής ποιοτικά υποβαθμισμένων, επικινδυνών ή αταυτοποιητών προϊόντων, τα οποία:

- ανταγωνίζονται αθέμιτα τα εγχώρια προϊόντα,
- παραπλανούν τον καταναλωτή και
- θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του καταναλωτή.

Στις περιπτώσεις που τα εισαγόμενα προϊόντα δεν είναι σύμφωνα με την Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία, τηρούνται συγκεκριμένες διαδικασίες, όπως η απαγόρευση εισαγωγής και, στη συνέχεια, η καταστροφή ή η επαναποστολή (θέματα ασφάλειας τροφίμων) ή η αλλαγή χρήσης ή διορθωτικές ενέργειες (αλλαγή σήμανσης).

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι το ΥΠΑΑΤ, έχοντας εντοπίσει το εν λόγω πρόβλημα, προχώρησε, μέσω της αναδιάρθρωσης του οργανογράμματός του [π.δ. 97/2017 (Α' 138)], σε πολύ μεγάλες θεσμικές αλλαγές με τη μεταφορά και την υπαγωγή των οκτώ (8) Περιφερειακών Κέντρων Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου με έδρα σε Αττική, Βόλο, Ιωάννινα, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Ναύπλιο, Αχαΐα και Ηράκλειο απευθείας στη νεοσύστατη προαναφερθείσα Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων, η οποία βρίσκεται στην Κεντρική Υπηρεσία. Κατ' αυτόν τον τρόπο, δημιουργείται, για πρώτη φορά, ελεγκτικός μηχανισμός 150 ανθρώπων περίπου, με επιχειρησιακούς βραχίονες σε όλη τη χώρα και δυνατότητα άμεσης επέμβασης, όποτε αυτό χρειαστεί. Το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα οι εν λόγω υπηρεσίες θα εξοπλιστούν με επιβατικά - υπηρεσιακά αυτοκίνητα και με όλον τον υπόλοιπο εξοπλισμό που απαιτείται (κινητά τηλέφωνα, tablets, κάμερες κ.λπ.), ώστε να υπάρχουν υπηρεσιακά και επιχειρησιακά έτοιμες μονάδες ελέγχου για όλο το 24ωρο.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι το ΥΠΑΑΤ έχει αναπτύξει τα τελευταία τρία χρόνια στενή συνεργασία με όλες τις άλλες αρμόδιες ελεγκτικές αρχές [Συντονιστικό Κέντρο Εποπτείας Αγοράς και Αντιμετώπισης Παραεμπορίου (ΣΥΚΕΑΑΠ), Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), Υπηρεσία Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (ΥΕΔΔΕ), Οικονομική Αστυνομία, Λιμενικό, Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) κ.λπ.] από την οποία συνεργασία έχουν προκύψει πολλαπλά οφέλη τόσο σε επίπεδο εμπειρίας στελεχών όσο και στον εντοπισμό «διαδρομών» και τεχνικών που χρησιμοποιούν τα εν λόγω κυκλώματα σε όλη τη χώρα.

Σημειώνεται ότι σε όλες τις επιχειρήσεις που ελέγχονται, πραγματοποιείται ασφαλιστικός και φορολογικός έλεγχος, κατά τον οποίο λαμβάνονται και φορολογικά στοιχεία για περαιτέρω έλεγχο από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επισημαίνεται ότι, όταν αναφερόμαστε σε ελληνοποιήσεις, εννοούμε στην ουσία ελέγχους ικνηλασιμότητας τιμολογίων, μία διαδικασία περίπλοκη και χρονοβόρα, η οποία πραγματοποιείται με τη συνεργασία και άλλων υπηρεσιών, άλλων Υπουργείων.

Πρέπει να αναφερθεί ότι οι επιτυχίες του ελεγκτικού μηχανισμού αρχίζουν να είναι εμφανείς σε κάθε επίπεδο και ότι η αποτροπή των παραβάσεων είναι εντυπωσιακή. Συγκεκριμένα, η προσπάθεια εντοπισμού παράνομων φορτίων νωπών φρούτων και λαχανικών (αλλά και άλλων προϊόντων) συνεχίζεται και ενισχύεται με την αναβάθμιση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων των σημείων εισόδου – εξόδου – διέλευσης φορτηγών αυτοκινήτων. Ενδεικτικά, αναφέρονται η τοποθέτηση X-Ray scan και στο τελωνείο της Κακκαβιάς, καθώς και η κατασκευή ειδικών χώρων ελέγχου και δειγματοληψίας τροφίμων στους Κήπους του Έβρου που ξεκινάει εντός του 2018.

Παράλληλα, η ολοένα και μεγαλύτερη εμπλοκή των νέων τεχνολογιών στους μηχανισμούς ελέγχου της χώρας θα οδηγήσει σε ευκολότερη αντιμετώπιση του φαινομένου. Αναμένεται, λοιπόν, και online σύνδεση σε πραγματικό χρόνο των βάσεων δεδομένων των τελωνείων με αυτών του ΥΠΑΑΤ αλλά και άλλων υπηρεσιών. Με την εφαρμογή, ωστόσο, της νέας ψηφιακής πλατφόρμας του ΜΕΝΟ, τα στοιχεία που αφορούν σε ελέγχους, μη συμμορφώσεις και επιβολή διοικητικών μέτρων και κυρώσεων, θα είναι διαθέσιμα on line στο σύστημα για όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, αυξάνοντας έτσι την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του συστήματος εποπτείας και ελέγχου.

Σημειώνεται ότι η Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ βρίσκεται σε καθημερινή βάση σε συνεχή επικοινωνία με τις αντίστοιχες υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ και με τις αντίστοιχες ΔΑΟΚ σε όλη την Επικράτεια, καταβάλλοντας υπεράνθρωπες προσπάθειες, ώστε να τηρείται η νομιμότητα και να διασφαλίζεται το συμφέρον όλων των νομίμως συναλλασσομένων και των παραγωγών. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4235/2014 (Α 32) και των εφαρμοστικών διατάξεών του.

Πληροφορικά αναφέρεται ότι το τελευταίο χρονικό διάστημα βρίσκεται σε εξέλιξη πρόγραμμα ελέγχων ικνηλασιμότητας σε παρτίδες πατάτας, οι οποίες εισάγονται από τρίτες χώρες ή παραλαμβάνονται από χώρες της Ε.Ε. Οι εν λόγω έλεγχοι διενεργούνται σε όλα τα στάδια εμπορίας, όπως σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης (σουπερμάρκετ, λαϊκές αγορές) σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες (ΣΥΚΕΑΑΠ, Αστυνομία κ.ά.).

Πιο συγκεκριμένα το διάστημα πριν από το Πάσχα του 2018, ελέγχθηκαν 750 επιχειρήσεις πώλησης (σουπερμάρκετ, μανάβικα και λαϊκές αγορές) νωπών φρούτων και λαχανικών, μεταξύ αυτών και πατατών, με στόχο τις ελληνοποιήσεις. Το όλο εγχείρημα έχει ήδη αναδείξει τα πολλά κενά του υπάρχοντος συστήματος, ενώ έχει ξεκινήσει η διαδικασία παραγωγής νέας νομοθεσίας με στόχο την επίλυση του προβλήματος. Η πορεία προβλέπεται να είναι δύσκολη και χρονοβόρα, αλλά το αποτέλεσμα αναμένεται να είναι το επιθυμητό.

Επίσης, σημειώνεται ότι και ο ΕΦΕΤ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες, διενεργεί στοχευμένους ελέγχους για την αντιμετώπιση του φαινομένου των ελληνοποιήσεων, προσπαθώντας τα συμφέροντα των καταναλωτών από φαινόμενα εξαπάτησης.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, προς το οποίο κοινοποιείται το παρόν έγγραφό μας με αντίγραφο της Ερώτησης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Οικονομίας & Ανάπτυξης (με αντίγραφο της Ερώτησης)
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Α. Γρέγο